Zaaknr. : 17.ZK03102
Kenmerk : 17IT027000
Barcode :

**Besprekingsverslag van de Voorbereidingscommissie Financiële Zaken**

| | |
|---|---|
| Datum: | 28 september 2017 |
| Aanwezig: | De heer Th. Schots (voorzitter)<br>De heer H. Kocx<br>Mevrouw N. Raedts<br>De heer A. Sneep<br>De heer J. Taks<br>De heer J. van der Aa<br>Mevrouw W. de Koning (vervangt De heer H. Schouwenaars) |
| Afwezig met kennisgeving: | De heer H. Knook<br>De heer W. de Boer |
| Afwezig zonder kennisgeving: | De heer J. van Dam<br>Mevrouw K. van den Berg |

Ambtelijke ondersteuning: De heer L. van den Broek, mevrouw M.J. van Overveld, mevrouw M. Musters, mevrouw M. Snoek, de heer E. Schellekens en mevrouw M. Santegoeds-Wullaert (verslag).

**1. Opening en mededelingen**

De heer Schots opent de vergadering om 16.02 uur. Hij meldt dat de heer Van der Aa de vergadering vandaag formeel bijwoont als toehoorder. De heer Van der Aa is voorgedragen voor deze commissie, maar de formele besluitvorming hierover moet nog in het algemeen bestuur plaats vinden. Indien de overige commissieleden ermee instemmen, kan de heer Van der Aa ook deze vergadering al spreken. Hiermee wordt door de andere commissieleden ingestemd.

**1.a Ingekomen stukken: Wet Fido tweede kwartaal 2017**

Mevrouw de Koning vraagt of het gebruikelijk is dat in deze rapportage geen vergelijkingscijfers met een voorgaand jaar of kwartaal zijn opgenomen. In deze vorm zeggen de cijfers haar weinig. Mevrouw Musters antwoordt dat dit in deze rapportage niet gebruikelijk is. Bij de jaarrekening wordt wel gerapporteerd met vergelijkende cijfers. De heer Schots vult aan dat dit een formele wettelijke modelstaat is, deze bevat alleen de wettelijk voorgeschreven informatie. De heer Sneep doet de suggestie om een korte toelichting op het verloop door het jaar toe te voegen. De heer Kocx zegt dat in de staat bij punt 5 en 6 wordt aangegeven wat er wettelijk toegestaan is. De heer Schots zegt toe na te gaan wat er aan de rapportage toegevoegd kan worden om beter in de informatiebehoefte te voorzien.

De heer Kocx vraagt of het klopt dat de vlottende korte schuld per 1 mei precies € 0,- bedroeg. Dit wordt nagekeken en via het verslag beantwoord.

*Antwoord via het verslag:*
*Indien het saldo op de rekening courant rekening positief is, dan wordt dit gerapporteerd bij de vlottende middelen. Bij de regel "vlottende korte schuld" wordt dan € 0,- gerapporteerd. In mei was sprake van een positieve stand op de rekening courant rekening.*

De heer Kocx constateert dat er veel vlottende middelen beschikbaar zijn. Er zijn ook tijden geweest dat we bewust negatief stonden. Hebben we nu een bewuste keuze gemaakt voor een

overschot, dat we vervolgens stallen op een rekening bij het rijk? De heer Schellekens antwoordt dat er een langlopende lening tegen negatieve rente is afgesloten op basis van de prognoses die destijds voorhanden waren. Achterblijvende projectuitgaven leiden ertoe dat we geld nu even moeten parkeren. De heer Van der Aa vraagt of de gunstige positie in de maand mei verband houdt met de in die maand uitgegane kohiers? Mevrouw Musters reageert dat in mei wel de eerste grote incasso plaats vindt, maar weet niet met zekerheid of er een een-op-een verband is. Dit zou nader geanalyseerd moeten worden. De heer Kocx geeft de overweging mee om in tijden van een overschot leveranciers eerder te betalen in ruil voor een korting op de factuur. Mevrouw Musters geeft aan dat we nu 95% binnen 30 dagen betalen en soms zelfs eerder.

**2. Vaststellen verslag vergadering 5 september 2017**
Per bladzijde van het verslag wordt nagegaan of er vragen of opmerkingen zijn.

De heer Kocx heeft een vraag over de tekst op bladzijde 1 met betrekking tot de bouwrente SNB. Hij vraagt zich af hoe lang deze lasten nog doorlopen, dit is van belang in relatie tot de slibstrategie.

*Antwoord via het verslag:*
*De kapitaallasten van de post bouwrente SNB lopen door tot en met 2023.*

**3. Managementletter 3**

**De rapportage managementletter ML 2017-3**
De heer Taks ziet geen schokkende verrassingen. Hij constateert wel een oplopend tekort, maar per saldo is er een positief beeld. Mevrouw Raedts heeft een vraag over de tabel met prestatie indicatoren in programmaplan 1000 op bladzijde 9. In de begroting was als doelstelling geformuleerd dat we 8 gebiedsprocessen kunnen benoemen. Deze doelstelling is in de managementletter los gelaten en nu wordt gekeken naar een percentage van het gebied van 20%. Hoe kan het algemeen bestuur het proces volgen en sturing geven op basis van deze nieuwe indicator? De heer Schots zegt toe deze indicator in het verslag te verduidelijken. Voor managementletter 4 wordt opnieuw gekeken hoe deze prestatie indicator opgenomen en/of toegelicht moet worden.

*Antwoord via het verslag:*
*In de begroting 2017 was de indicator gebaseerd op de circa 26 deelgebieden uit het Waterbeheerplan: 8 van de 26 gebieden betreft 30% van het gebied. In de praktijk wordt op verschillende schaalniveau's in kleine en grotere gebiedseenheden samengewerkt. Het aantal gebieden is daarmee geen bruikbare indicator gebleken. Daarom is deze vertaald naar een % van het gebied. De gerapporteerde 20% is minder dan de beoogde 30%. Het betreft dus minder voortgang dan begroot, deels omdat vooral de focus is op de gebieden waar de partners of inwoners zelf iets willen.*

Mevrouw Raedts leest in de risicoparagraaf dat de organisatie is ingericht op een aantal claims per jaar met betrekking tot wateroverlast. Zij ziet liever de nadruk op het voorkomen van waterschades, dan op het organiseren van het afhandelen van claims. Wat gebeurt er als we meer preventief gaan werken? De heer Schots antwoordt dat er zeker aandacht is voor preventie. In het hele programma worden maatregelen op dit gebied meegenomen, zie bijvoorbeeld de waterberging Volkerak Zoommeer en Overdiepse polder. Dit punt is ingegeven door de situatie die vorig jaar is ontstaan in de gebieden van waterschap de Dommel en Aa en Maas. In het algemeen bestuur van waterschap Brabantse Delta is toen de vraag gesteld hoe onze organisatie is voorbereid op dergelijke situaties. Het antwoord in deze risicoparagraaf is dat we ons daarvoor gewapend hebben, deels binnen de eigen organisatie en deels door externe capaciteit te reserveren. Dit staat los van alle preventieve maatregelen die we uiteraard doen. Mevrouw Van Overveld vult aan dat bij claims voor wateroverlast de verzekering een analyse wil ontvangen wat er aan de hand is. De afdeling Juridische Zaken en Vastgoed is niet ingericht om in korte tijd heel veel claims af te handelen. Bij grote pieken zoeken we daarom een extern bureau dat deze analyses in dezelfde kwaliteit kan opleveren. De heer Sneep vraagt of dit dan met een acceptabel kostenplaatje gebeurt. Mevrouw Van Overveld geeft toe dat dit uiteraard geld kost, maar het alternatief is extra personeel aannemen. Extra personeel is een structurele extra last. Nu kiest het waterschap voor het creëren van een flexibele schil.

De heer Van der Aa kan in de tabellen de af- en overschrijving van 9000 naar 4000 niet terug vinden. Ook de heer Kocx geeft aan dit onduidelijk te vinden. Hij begrijpt niet hoe de systematiek werkt. Als de oorspronkelijke kosten en opbrengsten met betrekking tot de overeenkomst met de

Dommel altijd apart geboekt worden, zouden ze ook niet verrekend mogen worden in het geval van een overschrijding. De heer Schellekens licht toe dat de af- en overschrijving alleen verwerkt is in de begrotingskolom. De werkelijke kosten en opbrengsten worden verantwoord waar ze thuis horen. Mevrouw Snoek stelt voor om voortaan ook de oorspronkelijke begroting te vermelden, want in de kolom begroting die nu wordt getoond is de aanpassing al verwerkt. Aanvullend wordt nog afgesproken om de af- en overschrijving wel in het verslag toe te lichten, maar managementletter 3 hierop niet meer aan te passen.

*Antwoord via het verslag:*
*Achter dit verslag zijn de aangepaste tabellen op basis van de cijfers van managementletter 3 toegevoegd. Met ingang van managementletter 4 zal bij een af- en overschrijving ook de oorspronkelijke begroting in de rapportage worden opgenomen.*

De heer Van der Aa vraagt of de CBL daadwerkelijk in 2017 wordt beëindigd. Mevrouw Musters antwoordt bevestigend. Vervolgens heeft hij op bladzijde 9 in het programmaplan 2000 gelezen dat een deel van de 65 kilometer afgekeurde keringen alsnog is goedgekeurd. Betekent dit dat er dan nog een doelstelling van 47,5 kilometer resteert en leidt dit tot het verlagen van het investeringsbedrag? De heer Schots antwoordt dat dit inderdaad het geval is.

De heer Kocx merkt op dat uit de cijfers in de tabel op bladzijde 8 is af te leiden dat er behalve het effect van de af- en overschrijding nog meer verschillen in de opbrengsten zuiveringsheffing moeten zijn? Waar worden die toegelicht? Mevrouw Snoek antwoordt dat op bladzijde 16 de verschillen op de belastinginkomsten verklaard worden, in het programmaplan 9000. Ook in dit jaarplan bevat de kolom begroting de cijfers waarin de af- en overschrijving al verwerkt is. Ook hier zal de tabel aangevuld worden met een kolom oorspronkelijke begroting. De heer Kocx vraagt zich af of het dagelijks bestuur bevoegd is om een af- en overschrijving voor zo'n groot bedrag goed te keuren. De heer Schots antwoordt dat dit vooraf specifiek is nagevraagd. Zolang de programma's na af- en overschrijving allen binnen de 10% overschrijding blijven, mag het dagelijks bestuur budget tussen de programma's verschuiven.

De heer Kocx vraagt of al bekend is wanneer de zuiveringsfabriek van de bedrijven in het gebied van waterschap de Dommel klaar is? Mevrouw Snoek antwoordt dat de zuivering al in bedrijf is. Twee bedrijven zijn nu al aangesloten. Eén groot bedrijf is nog niet aangesloten, dit bedrijf is nu maatregelen aan het treffen om per 1-1-2018 ook aan te sluiten. Mevrouw de Koning vraagt wie ervoor verantwoordelijk is dat deze bedrijven op de zuivering aansluiten. De heer Schots reageert dat de bedrijven hiervoor zelf verantwoordelijk zijn. De heer Kocx vult aan dat het een eigen keuze van de bedrijven is om zelf te zuiveren, het vormt een risico voor de Dommel als ze hierdoor afhaken, dan heeft waterschap de Dommel minder inkomsten uit vervuilingseenheden. Voor waterschap Brabantse Delta is er slechts een klein risico, wij hebben een contract met waterschap de Dommel afgesloten.

Op bladzijde 5 mist de heer Kocx de verklaring voor de afwijking van de investeringsuitgaven in het taakveld ondersteuning. Deze uitgaven stegen eerst van € 3,1 naar € 6,2 miljoen en dalen vervolgens naar € 5,6. Mevrouw Van Overveld geeft aan dat deze afwijking in managementletter 1 en 2 toegelicht is. De afwijking heeft met de investering in bedrijfsauto's te maken. De planning is anders geworden dan gedacht en dit is bepalend voor het jaar waarin de uitgaven vallen.

De heer Kocx geeft aan dat de peildatum van deze managementletter augustus is, toch worden er zaken verwerkt die later in beeld gekomen zijn. Zo is de af- en overschrijving pas in september besloten. Deze had dus eigenlijk niet in deze cijfers verwerkt mogen worden. Mevrouw Van Overveld antwoordt dat als er zaken bekend worden tijdens het opstellen en de bestuursroute van de managementletter, dan wil de organisatie deze nog aan het bestuur melden. Dit betreft dan uitsluitend grote en belangrijke mutaties, in de basis rapporteren we op basis van de feiten die we op peildatum weten.

Mevrouw de Koning vraagt naar aanleiding van het verwachte bedrijfsresultaat wat het effect zou zijn als we de toevoeging van het voordeel van de switch transactie niet zouden verlagen? De heer Schots geeft aan dat hier eerder discussie over is gevoerd. Het is niet logisch om het oude bedrag aan de reserve toe te voegen als gaandeweg blijkt dat dit bedrag te hoog is. Als we dit wel doen, heeft dit een negatief effect op het resultaat over 2017. Mevrouw Musters vult aan dat in de kadernota is afgesproken om alleen resultaten toe te voegen uit incidentele baten.

Op bladzijde 5 staat dat naar verwachting 81% van het investeringsvolume wordt gehaald. Mevrouw de Koning vraagt zich af wat het percentage is dat we willen realiseren? De heer Schots

antwoordt dat we 100% willen realiseren van de uitgaven die we oorspronkelijk begroten. Het achterblijven van de uitgaven betekent niet dat doelen niet worden gehaald. Achterblijvende uitgaven zijn veelal een gevolg van een verschuiving in de tijd, terwijl het einddoel van het project inhoudelijk blijft bestaan.

Mevrouw de Koning vraagt wat het effect op 2018 voor het waterschap is als er een nadelig vonnis wordt geveld over de tariefdifferentiatie wegen. De heer Schots geeft aan dat dit afhankelijk is van het verdere verloop van de rechtsgang. In 2017 is er zeker geen effect meer. Belastingplichtigen kunnen geen beroep meer indienen. Er zijn ook geen bezwaren bij de BWB binnen gekomen. De zaak is nu in hoger beroep. Waarschijnlijk volgt eind dit jaar een uitspraak. Zuiderzeeland wil tot de hoogste instantie door procederen als de uitspraak in haar nadeel is. Mevrouw Snoek vult aan dat waterschap Brabantse Delta een risico loopt van ongeveer € 660.000,- als de uitspraak in ons nadeel uitvalt. De heer Kocx vraagt zich af of we onze cijfers nu al moeten berekenen conform het vonnis van de rechtbank die nu heeft gesproken? Hij trekt een vergelijking met de situatie rondom beschoeiing, toen zijn wel op basis van het besluit van een lagere rechter de cijfers al aangepast, ondanks dat we het waterschap nog verder ging met procederen. De heer Schots antwoordt dat deze situatie een kwestie in Zuiderzeeland betreft, het is nog de vraag of onze situatie vergelijkbaar is. De heer Kocx stelt voor om dan in elk geval bij begroting 2018 een berekening te maken wat het effect is op de tarieven als we het tarief wegen anders zouden moeten berekenen. De heer Schots geeft aan dat we in het geval van een voor ons negatieve uitspraak waarschijnlijk de mogelijkheid zouden benutten om de tariefdifferentiatie wegen te verhogen. We hebben daarin nog ruimte ten opzichte van het wettelijk maximum.

In de risicoparagraaf wordt op bladzijde 6 gezegd dat het onwaarschijnlijk is dat er nog schadeclaims zullen volgen uit de brand bij Chemie Pack. Mevrouw de Koning vraagt zich af hoe we anticiperen op de situatie dat deze toch nog komen? De heer Schots antwoordt dat het erg moeilijk is om daar een reële schatting van te maken.

Mevrouw De Koning leest op bladzijde 17 in het programmaplan 300/400 dat de reorganisatie volledig kosten neutraal is verwerkt. Wat heeft de reorganisatie het waterschap opgeleverd? Mevrouw Van Overveld licht toe dat beoordeeld is hoe bedrijfsvoering moet inspelen op veranderende taken en opgaven. In de praktijk was er externe inhuur aangetrokken om nieuwe ontwikkelingen op te kunnen vangen. Deze inhuur bleef echter al enige jaren stabiel, daarom is gekeken of het zinvol was zaken anders te organiseren. Het is belangrijk om een goede make-buy-or-ally afweging te maken. Zo blijkt bijvoorbeeld dat bij ICT de opgave niet kleiner wordt maar zelfs groter. Dan is het beter om de formatie iets hoger te maken en minder extern in te huren.

**Projectenrapportage ML 2017-3**
Mevrouw Raedts ziet in de projectenrapportage vaak rode kruisjes als gevolg van problemen met grondverwerving. Dit roept de vraag op of het algemeen bestuur meer zicht kan krijgen op wat het waterschap investeert in grondverwerving? Mevrouw Van Overveld antwoordt dat er op dit moment een adviesnota onderweg is naar het algemeen bestuur over anticiperende grondaankopen. Het waterschap heeft een apart budget om, daar waar we kansen zien, alvast gronden te kopen om later te gebruiken om te ruilen of onze positie als onderhandelaar te versterken. Nu zijn er toevallig in een drietal situaties kansen ontstaan voor grond verwerving, die we in de nota hebben verwerkt. Zij zal ervoor zorgen dat in de adviesnota wordt opgenomen hoe groot dit budget is en wat we daar al van hebben gebruikt. Deze adviesnota komt waarschijnlijk dinsdag aanstaande in het dagelijks bestuur en in oktober in het algemeen bestuur. Mevrouw Raedts geeft nog mee dat gemeentes momenteel meer financieringsmogelijkheden gekregen hebben voor grondaankopen.

De heer Van der Aa zag bij de toelichting op de planning van project 213 over het gemaal Emilia dat er sprake is van een scopewijziging op dit project. Komt deze scopewijziging ook nog in het algemeen bestuur?

*Antwoord via het verslag:*
*Bij gemaal Emilia wordt maaisel uit het water verwijderd. Bij het ontwerp van het nieuwe gemaal Emilia is de plaats om maaisel te verwijderen niet voorzien geweest. Deze wordt alsnog voorzien op de plaats van het oude gemaal, als uitbreiding van de scope van de aannemer. Dit geeft een langere doorloop van de planning. Dit is geen scope wijziging die aan het bestuur wordt voorgelegd omdat het gaat om handhaven van bestaande functionaliteit – dit valt binnen de scope van het project (en ook binnen het beschikbare budget).*

De heer Van der Aa vraagt of overschrijding pas als overschrijding wordt gerapporteerd wanneer deze boven de 10% uitstijgt, of wanneer het uitvoeringskrediet wordt overschreden. De heer

Schots antwoordt dat gekeken wordt naar het uitvoeringskrediet. Een gerapporteerde overschrijding in de managementletter kan dus nog binnen de marge van 10% vallen.

In de toelichting op de planning van project 800332 Cruijslandse kreken leest de heer Van der Aa dat in juni 2017 duidelijk zal zijn of de omgeving de EVZ's aanlegt en het waterschap de wateroverlast last vermindert. Is daar al meer duidelijkheid over?

*Antwoord via het verslag:*
*In overleg en samenwerking met de omgeving in Cruijsland wordt het probleem geanalyseerd en de oplossingsrichting opgesteld. Het streven is om in fase 2 in totaal 6,5 km EVZ en kreekherstel te realiseren. De verwachting is dat op dit moment 3 tot 4 km haalbaar is. Daarnaast zal er een waterberging gerealiseerd worden van 4.5 ha. In een samenwerkingsovereenkomst met zeven partijen is onder andere afgesproken dat het waterschap maatregelen ter vermindering van de wateroverlast realiseert en dat agrarisch ondernemers EVZ en kreekherstel realiseren.*

Op bladzijde 4 van de rapportage kleurt project 800430 Westelijke Langstraat groen bij het kopje financiën. In de toelichting staat vermeld dat er een mogelijkheid bestaat dat de provincie alsnog een bijdrage gaat vragen voor de uitvoering. De heer Van der Aa vraagt zich af of het krediet overschreden wordt als de provincie daadwerkelijk nog een bijdrage vraagt.

*Antwoord via het verslag:*
*Het voorbehoud met betrekking tot de mogelijke bijdrage van het waterschap in de uitvoeringskosten van project 800430 bestaat niet meer. In de samenwerkingsovereenkomst is ondertussen duidelijk afgesproken dat de provincie alle uitvoeringskosten van de natuurinrichting zal betalen uit het budget van Natuurnetwerk Nederland en Brabant en de PAS.*

**Bijlage 3 Memo SNB ML 2017-3**
De heer Schots licht toe dat de situatie rondom de SNB ook bij de vorige managementletter in de voorbereidingscommissie Financiële Zaken is besproken. Aanleiding om dat bij deze managementletter nogmaals te doen is dat het financiële effect van de kostenoverschrijding nog groter is geworden. Met dit in het achterhoofd zijn er onlangs twee sporen acties uitgezet. Zowel vanuit het bestuurlijke als vanuit het directiedomein zijn bestuurders en directeuren van andere waterschappen aangesproken (spoor één). De controllers van de waterschappen zijn in overleg getreden om de uitwerking en resultaten van de berekeningssystematiek te bespreken en te beoordelen of er aanvullende afspraken gemaakt dienen te worden. Spoor twee betreft overleg om samen met andere waterschappen te kijken wat we kunnen doen om de omvang van de slibstromen te verkleinen, om langs die technische weg het probleem van de SNB te verkleinen. De situatie rondom de SNB is een gevoelig onderwerp, dat nog niet is afgerond. Toch vond het dagelijks bestuur het passend om de commissie nu te informeren over de stand van zaken.

De heer Van den Broek geeft een presentatie over de capaciteits- en kostenverdeling van de slibverwerking van de SNB. *Deze presentatie ontvangt u als bijlage bij dit verslag.*

In de presentatie worden de oorzaken voor de toename van het tekort toegelicht. De SNB heeft onderhoud eerder steeds uitgesteld vanwege de druk op de capaciteit, dit is nu echter niet meer verantwoord. Een deel van de installatie moet 2 maanden uit bedrijf. Dit betekent dat meer slib extern verwerkt moet worden tegen hogere kosten. Omdat slibgistingsinstallaties nog niet overal optimaal functioneren, is de slibsamenstelling soms anders dan verwacht.

Wat is de juiste handelwijze als een waterschap meer slib aanlevert dan eerder gezegd? Als een ander waterschap meer levert, gebruikt deze eigenlijk capaciteit van de waterschappen die minder leveren. Bij de oprichting van de SNB is de afspraak gemaakt dat men een marktconform tarief betaalt als het eigen quotum (gereserveerde capaciteit + beschikbare overcapaciteit) overschreden wordt. Als er overcapaciteit is, dan ontstaat er een opbrengst wanneer slib wordt verwerkt voor derden. Hiervoor zijn verschillende contracten met een bepaalde prijs afgesproken. Deze prijs omvat minimaal de variabele kosten plus een opslag. De SNB vraagt niet de integrale prijs, want dan is men niet concurrerend. Zolang de fabriek al het aangeleverde slib kan verwerken, werkt deze systematiek prima. In 2017 is de aanwezige capaciteit echter niet toereikend, onder andere vanwege het eerder genoemde onderhoud. Daarnaast geldt dat de aanvoer door deelnemers hoger is dan eerder aangegeven. Op basis van de begroting zou zo'n 50.000 ton slib extern verwerkt moeten worden, in werkelijk dient nu 150 ton extern verwerkt te worden. De SNB heeft nu de hele overcapaciteit in Nederland geclaimd om het bij de SNB aangeleverde slib te kunnen verwerken. De heer Kocx reageert hierop dat de oorspronkelijke begroting lagere aanvoerprognoses van waterschap de Dommel en Aa en Maas bevatte. De heer Van den Broek beaamt dat de

oorspronkelijke prognoses te optimistisch waren. De heer Kocx vult aan dat voor de duidelijkheid ook nog een tabel met de cijfers van de begroting 2016 opgenomen zou moeten worden. Begroting 2017 was al veel hoger dan ingeschat dan in 2016. De heer Schellekens reageert dat deze cijfers wel in de memo zijn opgenomen.

Ondanks de hogere aanlevering blijven alle deelnemers binnen de ingekochte capaciteit. Waterschap Brabantse Delta levert veel minder dan wat ingekocht is. Het probleem bij de SNB moet zowel op korte termijn als op lange termijn beschouwd worden. Op de lange termijn is het noodzakelijk om slib van externe partijen door de SNB te laten verwerken, om overcapaciteit in te vullen. Op de korte termijn moet het slib van externe partijen echter buiten de SNB verwerkt worden omdat er sprake is van ondercapaciteit. De netto opbrengst van derden wordt hierdoor een kostenpost, omdat derden een lager tarief betalen dan het tarief dat de SNB aan de externe verwerkers moet betalen.

Als een waterschap meer aanlevert dan afgesproken, worden de extra kosten nu verdeeld via dezelfde systematiek als bij onderbezetting. Dat loopt in de praktijk mank. De inzet van waterschap Brabantse Delta is een realistische kostenverdeling. Er zijn al eerste gesprekken over de kostensystematiek geweest. Vraagstukken die besproken zijn, zijn bijvoorbeeld: waar is kostenveroorzaking bepalend en waar spreekt men over solidariteit? Wat veroorzaakt de externe stromen, dit komt deels door onderhoud binnen de SNB en dat is een gezamenlijk probleem voor alle deelnemers. Over een paar weken volgt nieuw overleg.

De heer Kocx adviseert om in het gesprek naar collega waterschappen mee te nemen dat voorliggend probleem is ontstaan in 2016, toen de verwachting werd afgegeven hoeveel slib in 2016 en volgende jaren aangeleverd zou worden. Op basis van die prognoses is toen de strategie gekozen om meer extern te verwerken. Vervolgens is gebleken dat door twee waterschappen veel meer slib wordt aangeleverd dan destijds begroot.

De heer Van den Broek licht toe waarom de betreffende waterschappen niet zijn aangesproken. Er is bewust gekozen voor de aanvullende afspraak dat waterschappen tot hun ingekochte capaciteit een preferente positie binnen SNB hebben en slib kunnen aanleveren. Het aanspreken hierop (en financieel toerekenen van kosten) leidt ertoe dat waterschappen maximale prognoses gaan afgeven, terwijl het mechanisme juist moet stimuleren dat er reële prognoses afgegeven worden, om zo optimaal te kunnen profiteren van het afsluiten van contracten met derde partijen.

De heer Schots vult aan dat de heer Van Stokkom collega directeuren heeft aangesproken over het feit dat ons waterschap nu de rekening betaalt voor het teveel aangeleverde slib van andere waterschappen.

Mevrouw Raedts heeft een informatieve vraag: als waterschap Brabantse Delta capaciteit heeft ingekocht die we niet volledig gebruiken, wat voor effect heeft dat? De heer Schots antwoordt dat de ingekochte hoeveelheden stammen uit 1997 toen de SNB is opgericht. In de periode dat de SNB haar overcapaciteit gebruikte voor andere partijen heeft het waterschap daarmee ook geld verdiend. Nu wordt ditzelfde principe toegepast bij ondercapaciteit en dan werkt het verkeerd.

De heer Van den Broek vult aan dat door defosfatering de hoeveelheid slib is afgenomen, alle deelnemers leveren minder slib aan dan wat ooit ingekocht is. Invulling door derden is ook een goede zaak, hiermee verdient de SNB haar vaste kosten terug bij overcapaciteit.

Mevrouw Raedts adviseert om vooruit te denken. De heer Schots antwoordt dat slibstrategie studie probeert om 10 jaar vooruit te kijken

De heer Kocx vraagt om in de tabel op bladzijde 2 van de notitie onderaan ook het verschil te laten zien met de begroting. Nu wordt als verschil € 3,9 miljoen gerapporteerd. Het verschil met de begroting is veel groter. De heer Schots zegt toe om deze vergelijking toe te voegen

*Antwoord via verslag:*
*De aangepaste tabel is opgenomen achter het verslag.*

Mevrouw De Koning vraagt een toelichting op de lagere verwachte verwerkingscapaciteit op bladzijde 1. De heer Van den Broek legt uit dat vergistingsinstallaties die in gebruik gaan, leiden tot een andere samenstelling van aangevoerd slib. Externe verwerkers kunnen alleen vergist slib verwerken. Het minder makkelijk verwerkbare slib blijft achter bij de SNB. Dit slib kost meer capaciteit om te verwerken, hierdoor kan de SNB per saldo minder tonnen te verwerken.

De heer Kocx vraagt naar aanleiding van de op bladzijde 3 beschreven acties hoe de hoeveelheid slib kan afnemen door het toevoegen van meer hulpstoffen. Meer hulpstoffen leidt toch tot meer slib? De heer Van den Broek licht toe dat men in deze oplossing stoffen toe voegt waardoor het slib beter ontwatert. Minder water betekent minder volume, dus minder slib.

De heer Kocx vraagt wat de lagune bij Bath inhoudt? Dit is een groot terrein waar in noodsituaties slib opgeslagen kan worden. Deze lagune bevindt zich op het terrein van de rioolwaterzuiveringsinstallatie.

**4. Rondvraag / sluiting**

Mevrouw De Koning vraagt wanneer de volgende commissievergadering gepland wordt? De heer Schots antwoordt dat deze vergaderingen voor het hele jaar ingepland zijn, de eerstvolgende vergadering is 9 november.

De heer Kocx vraagt of de eindconclusies met betrekking tot de slibstrategie direct naar het algemeen bestuur gaan of dat deze eerst nog in deze commissie besproken worden? De heer Schots antwoordt dat de slibstrategie dinsdag aanstaande geagendeerd is in het dagelijks bestuur en daarna direct doorgeleid wordt naar het algemeen bestuur. Deze notitie heeft geen sterke focus op financiën.

De heer Schots vraagt aandacht voor een efficiënte verwerking van de voorstellen voor de mandatering van investeringsprojecten, die binnenkort naar de fracties verstuurd zullen worden. In de vorige vergadering is uitvoerig gesproken over de nieuwe wijze van krediet voteren. Dit was een goede vergadering, die erg geholpen heeft bij de besluitvorming over dit onderwerp in het algemeen bestuur. Dank daarvoor. Vorige week heeft ieder een mail van de heer Pompe gekregen hoe het proces met betrekking tot de projectvoorstellen verder zou moeten verlopen. De projectvoorstellen worden vroegtijdig naar de fracties verstuurd. De heer Schots vraagt de fracties via deze commissie om te komen tot een ordelijk proces om de projectvoorstellen te behandelen. De ambtelijke organisatie is zich ervan bewust dat de nieuwe systematiek nu voor de eerste keer wordt toegepast en dat dit mogelijk gewenningsproblemen oplevert. Er is ambtelijk hard gewerkt om vooraf zoveel mogelijk voor te bereiden. De heer Schots hoopt dat het bestuurlijk proces even adequaat zal verlopen.

De heer Schots sluit de vergadering om 17.32 uur.

*Tabel: bedrijfsresultaat naar programma's met extra kolom "oorspronkelijke begroting 2017"*

| Netto lasten per programma en dekkingsmiddelen (alle bedragen x € 1.000) | Oorspronkelijke Begroting 2017 | Gewijzigde Begroting 2017 | ML 2017-1 | ML 2017-2 | ML 2017-3 | Verschil ML3 t.o.v. gew.Begr. | Verschil ML3 t.o.v. ML2 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ***Netto lasten*** | | | | | | | |
| 1000 - Planvorming | 5.139 | 5.139 | 5.101 | 5.044 | 5.009 | -130 | -35 |
| 2000 - Waterkeringen | 12.396 | 12.396 | 12.319 | 12.381 | 12.690 | +294 | +309 |
| 3000 - Watersystemen | 33.321 | 33.321 | 33.318 | 33.189 | 33.290 | -31 | +102 |
| 4000 - Zuiveringstechnische werken | 54.049 | 59.114 | 54.316 | 55.114 | 61.245 | +2.131 | +6.131 |
| 5000 - Vaarwegen en havens | 2.384 | 2.384 | 2.363 | 2.335 | 2.322 | -62 | -13 |
| 6000 - Regulering | 4.136 | 4.136 | 4.113 | 4.140 | 4.075 | -61 | -65 |
| 6500 - Handhaving | 5.795 | 5.795 | 5.709 | 5.695 | 5.672 | -123 | -23 |
| 7000 - Heffing en invordering | 5.862 | 5.862 | 5.861 | 5.876 | 5.955 | +93 | +79 |
| 8000 - Bestuur en communicatie | 4.216 | 4.616 | 4.720 | 4.771 | 4.946 | +330 | +176 |
| 9000 - Overige dekkingsmiddelen | 15 | -385 | -134 | -180 | -430 | -45 | -250 |
| **Totaal netto lasten** | **127.313** | **132.378** | **127.686** | **128.364** | **134.775** | **2.397** | **6.411** |
| ***Opbrengst waterschapsbelastingen*** | | | | | | | |
| Omslag watersysteem gebouwd | -35.020 | -35.020 | -35.404 | -35.404 | -35.537 | -517 | -133 |
| Omslag watersysteem ongebouwd | -4.625 | -4.625 | -4.606 | -4.606 | -4.607 | +19 | -0 |
| Omslag watersysteem wegen | -1.719 | -1.719 | -1.719 | -1.719 | -1.719 | +0 | +0 |
| Omslag watersysteem ingezetenen | -17.297 | -17.297 | -17.313 | -17.313 | -17.410 | -114 | -98 |
| Omslag watersysteem natuurterrein | -118 | -118 | -118 | -118 | -120 | -2 | -2 |
| Omslag verontreiningsheffing | -248 | -248 | -248 | -248 | -251 | -3 | -3 |
| Omslag watersysteem voorgaande jaren | | | | | -60 | -60 | -60 |
| Zuiveringheffing bedrijven | -17.856 | -22.921 | -18.611 | -18.611 | -22.534 | +387 | -3.923 |
| Zuiveringsheffing huishoudens | -40.826 | -40.826 | -40.885 | -40.885 | -41.002 | -177 | -117 |
| Zuiveringsheffing voorgaande jaren | | | | | -2.763 | -2.763 | -2.763 |
| *Totaal waterschapsbelastingen* | *-117.708* | *-122.773* | *-118.904* | *-118.903* | *-126.003* | *-3.230* | *-7.099* |
| ***Overige bijdrage*** | | | | | | - | - |
| Bijdrage provincie | -1.435 | -1.435 | -1.408 | -1.397 | -1.398 | +36 | -1 |
| Onttrekking egalisatiereserve CBL | -1.589 | -1.589 | -1.589 | -1.589 | -1.589 | - | - |
| Voordeel Switch transactie SNB | -5.600 | -5.600 | -4.200 | -4.200 | -4.200 | +1.400 | - |
| **Totaal dekking** | **-126.332** | **-131.397** | **-126.101** | **-126.090** | **-133.190** | **-1.793** | **-7.100** |
| **Inschattting resultaat programma's** | **+981** | **+981** | **+1.585** | **+2.275** | **+1.585** | **+604** | **-690** |

## Bijlage 1 Managementletter 2017-3: Prognose bedrijfsresultaat 2017 naar de taken

*alle bedragen x € 1.000*

| Programma | Omschrijving | Oorspronkelijke Begroting 2017 | Gewijzigde Begroting 2017 | Prognose ML 2017-1 | Prognose ML 2017-2 | Prognose ML 2017-3 | uitsplitsing prognose ML3 naar de taken | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | Watersysteembeheer | Zuiveringsbeheer | Vaarwegenbeheer |
| | ***Netto lasten*** | | | | | | | | |
| 1000 | Planvorming | 5.139 | 5.139 | 5.101 | 5.044 | 5.009 | 3.623 | 1.303 | 83 |
| 2000 | Aanleg en onderhoud waterkeringen | 12.396 | 12.396 | 12.319 | 12.381 | 12.690 | 12.690 | - | - |
| 3000 | Inrichting en Onderhoud watersystemen | 33.321 | 33.321 | 33.318 | 33.189 | 33.290 | 33.290 | - | - |
| 4000 | Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken | 54.049 | 59.114 | 54.316 | 55.114 | 61.245 | - | 61.245 | - |
| 5000 | Inrichting en onderhoud vaarwegen/havens | 2.384 | 2.384 | 2.363 | 2.335 | 2.322 | 1.273 | - | 1.049 |
| 6000 | Regulering | 4.136 | 4.136 | 4.113 | 4.140 | 4.075 | 3.149 | 816 | 110 |
| 6500 | Handhaving | 5.795 | 5.795 | 5.709 | 5.695 | 5.672 | 4.063 | 1.453 | 156 |
| 7000 | Heffing en invordering | 5.862 | 5.862 | 5.861 | 5.876 | 5.955 | 3.216 | 2.739 | - |
| 8000 | Bestuur en communicatie | 4.216 | 4.616 | 4.720 | 4.771 | 4.946 | 3.026 | 1.921 | - |
| 9000 | Overige dekkingsmiddelen | 15 | -385 | -134 | -180 | -430 | -164 | -266 | - |
| | **Totaal netto lasten** | **127.313** | **132.378** | **127.686** | **128.364** | **134.775** | **64.165** | **69.212** | **1.398** |
| | ***Dekkingsmiddelen*** | | | | | | | | |
| 9000 | Opbrengst waterschapsbelastingen | -117.708 | -122.773 | -118.904 | -118.903 | -126.003 | -59.703 | -66.300 | |
| VW | Bijdrage provincie vaarwegenbeheer | -1.435 | -1.435 | -1.408 | -1.397 | -1.398 | | | -1.398 |
| | Onttrekking egalisatiereserve CBL | -1.589 | -1.589 | -1.589 | -1.589 | -1.589 | -747 | -842 | |
| | Voordeel Switch transactie SNB | -5.600 | -5.600 | -4.200 | -4.200 | -4.200 | -1.974 | -2.226 | |
| | **Totaal dekkingsmiddelen** | **-126.332** | **-131.397** | **-126.101** | **-126.090** | **-133.190** | **-62.424** | **-69.368** | **-1.398** |
| | **Verwacht resultaat Begroting 2017 per taak** | **+981** | **+981** | | | | **+1.525** | **-545** | - |
| | **Verwacht resultaat ML3 per taak** | | | **+1.585** | **+2.275** | **+1.585** | **+1.741** | **-156** | - |
| | ***Afwijking ML3 t.o.v. Begroting 2017 per taak*** | | | ***+604*** | ***+1.294*** | ***+604*** | ***+215*** | ***+389*** | - |

*(+ = nadelig / - = voordelig)*

*De aangepaste tabel uit de memo SNB, onderaan blz. 2, waarbij het verschil wordt berekend ten opzichte van de begroting in plaats van de vorige prognose.*

| **Waterschap** *(bedragen x € 1.000)* | | **Bijdrage 2017** | | | **Bijdrage 2017 p/ton slib** | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **Begroting** | **Prognose 1e kwart.** | **Prognose 2e kwart.** | **Verschil** | **Begroting** | **Prognose 1e kwart.** | **Prognose 2e kwart.** |
| Aa en Maas | 6.161 | 7.298 | 8.124 | +1.963 | 75,04 | 76,82 | 78,88 |
| De Dommel | 4.803 | 6.023 | 7.118 | +2.315 | 80,87 | 86,03 | 88,98 |
| Rivierenland | 365 | 444 | 540 | +175 | 79,25 | 96,60 | 103,85 |
| Brabantse Delta | 4.420 | 5.262 | 6.174 | +1.754 | 68,96 | 79,73 | 90,13 |
| Vechtstromen | 3.787 | 4.351 | 4.126 | +339 | 62,09 | 63,99 | 68,76 |
| Scheldestromen | 1.925 | 2.049 | 2.220 | +295 | 66,16 | 71,39 | 80,72 |
| **Totaal / gemiddeld** | **21.462** | **25.427** | **28.302** | **+6.840** | **71,47** | **76,52** | **82,23** |